

Katholische Kirche Kärnten
KATOLIŠKA CERKEV KOROŠKA

Ker je Bog ljubezen ...

Za svet -
kjer so ljudje tu drug za drugega

DELOVNI PRIPOMOČEK
OSNUTEK PASTORALNE OSNOVNE USMERITVE

SINODALNI RAZVOJ CERKVE

Predgovor

Ljudje cenijo katoliško Cerkev, ker jih v veselih in žalostnih trenutkih življenja spremlja z božjim blagoslovom. Pozitivno zanje je, da je »njihova« cerkev lahko dostopna. Tam najdejo čas za tišino, prižgejo svečo in doživljajo varnost. V času bolezni in žalovanja so hvaležni, če so deležni pozornega dušnopastirskega spremstva. Ob praznikih cerkvenega leta, kot so božič, velika noč, zahvalna nedelja in dan vseh svetih, je skrbno pripravljeno bogoslužje zanje fiksna točka, ki daje življenju globino in združuje družine. Glasba pri bogoslužju ali na duhovnih koncertih dviga njihove duše k Bogu. Živa skupnost na kraju samem in zavzetost za ljudi v stiski sta zanje izraz dejstva, da gre Cerkvi resnično za evangelij in da so ljudje pot Cerkve. Hkrati se zavedajo številnih pretresov in kriz v zadnjih letih, ki zadevajo tudi Cerkev. Veliko ljudi želi, da bi jim vera še naprej zagotavljala podporo in varnost, zato pričakujejo, da se bo Cerkev pripravljena spremeniti in preoblikovati.

Pot sinodalnosti

V okviru sinodalne poti, ki jo je papež Frančišek začel jeseni 2021, je veliko ljudi Cerkvi na Koroškem sporočilo, kaj si želijo. Te izjave smo zbrali in vključili v razvojni proces Cerkve, da bi v tem smislu še naprej razvijali Cerkev v naši deželi in »z Jezusom Kristusom bili ljudem blizu«. Ta razvojna pot upošteva okvire cerkvenega prava in odpira prostor za inovacije in eksperimentiranje. Tako je projektna skupina – po naročilu vodstva projekta s škofom Jožetom Marketzem in generalnim vikarjem Johannom Sedlmaierjem na čelu – v zadnjih nekaj mesecih strnila vsebine in pripravila osnutek osnovne usmeritve. Vanj so bile vključene povratne informacije iz sinodalne poti in predhodna razmišljanja v škofiji. Nastalo je štirinajst osrednjih tematskih področij, ki so povezana s svetopisemskim besedilom. Na podlagi vsakega od njih je bilo razvito načelo in od štiri do sedem vzorčnih konkretizacij.

Med temi štirinajstimi temami je prva tema »Življenje po veri« še posebej pomembna. Vera je namreč temelj našega krščanskega življenja, govorjenja in delovanja. Ko se z vero ukvarjamo, si izmenjujemo misli o njej in se podamo v dialog z drugimi ljudmi. Tako odkrivamo, kako živeti in posredovati sporočilo evangelija danes.

Skupni cilj teh štirinajstih tematskih področij je, da katoliška Cerkev na Koroškem s tem procesom postaja trdnejša v veri in bolj misijonarska, bolj diakonska in trajnostna, bolj sinodalna in participativna.

Opombe k besedilu

Ta osnovna usmeritev uporablja sedanjik za opis zelenega stanja, ki ga je praviloma treba šele doseči. Kjerkoli je v besedilu uporabljen izraz »mi«, se ta nanaša na Cerkev kot institucijo na škofijski, regionalni in farni ravni s svojim glavnopoklicnim in prostovoljnim osebjem. Ukrepi, ki sledijo štirinajstim načelom, so zgledne konkretizacije in jasno kažejo, kako ta načela oblikujejo in spreminjajo cerkveno življenje. V dvojezičnih župnijah to velja za oba jezika. Ti ukrepi bodo dodeljeni odgovornim osebam in ustanovam po sprejetju besedila.

Da bi čim več ljudi lahko sodelovalo pri tem osnutku osnovne orientacije, so bile razvite metode in spremljajoči ukrepi. Pri tem so sodelovali Barbara Velik-Frank, Roland Stadler, Anton Rosenzopf-Jank in Gerald Heschl.

Po razpravi in ob upoštevanju prispevkov naj bi osnovno usmeritev sprejel škofijski svet junija 2023. Vabimo vas, da se seznanite s temi osnovnimi usmeritvami ter vnesete svoja dopolnila in zaželeno spremembe.

*Gisela Baumann, Klaus Einspieler, Michael Hallegger,
Manuela Hasenbichler, Michael Kapeller (koordinator), Viola Weiß*
(projektna skupina za pripravo osnutka osnovne usmeritve)

Življenje po veri

1

»V dobro zemljo vsejani so tisti, ki besedo poslušajo, jo sprejmejo in obrodijo sad.« (Mr 4,20)

V priliki o sejalcu nas Jezus naredi za svoje sodelavce pri sejanju Besede. Hkrati nas uči, da ni odvisno od nas, kje bo to seme vzkliko. (Mr 4,1-9.13-20)

Tisti čas je rekel Jezus: ³ »Poslušajte! Sejalec je šel sejat. ⁴ Pri sejanju je nekaj semena padlo ob pot. Priletele so ptice in ga pozobale. ⁵ Drugo je padlo na kamnita tla, kjer ni imelo veliko prsti. Hitro je pognalo, ker ni imelo globoke zemlje. ⁶ Ko pa je sonce vzšlo, ga je ožgalo, in ker ni imelo korenine, se je posušilo. ⁷ Spet drugo je padlo med trnje, in trnje je zrastle ter ga zadušilo, da ni obrodilo sadu. ⁸ Druga semena pa so padla na dobro zemljo, rastla, se množila in dajala sad; eno je obrodilo trideseternega, drugo šestdeseternega in spet drugo stoternega.« ⁹ In govoril je: »Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušal!«

¹³ In govoril jim je: ¹⁴ »Sejalec seje besedo. ¹⁵ Ob poti, kjer se seje beseda, so tisti, ki sicer slišijo, toda brž pride satan in izruje vanje vsejano besedo. ¹⁶ Posejani na kamnita tla so tisti, ki besedo z veseljem sprejmejo, takoj ko jo slišijo, ¹⁷ a v sebi nimajo korenine, ampak so nestanovitni. Ko zaradi besede nastane stiska ali preganjanje, se takoj pohujšajo. ¹⁸ Spet drugi so vsejani med trnje. To so tisti, ki besedo slišijo, ¹⁹ toda posvetne skrbi, zapeljivost bogastva in poželenja po drugih stvareh se prikradejo vanje in jim zadušijo besedo, tako da postane nerodovitna. ²⁰ V dobro zemljo vsejani pa so tisti, ki besedo poslušajo, jo sprejmejo in obrodijo sad: eni trideseternega, drugi šestdeseternega in spet drugi stoternega.«

(Mr 4,3-9.13a.14-20, skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 1

Krščansko sporočilo ljudem omogoča, da si razlagajo svoje življenje in doživljajo smisel. Vsi, ki sodelujejo pri oznanjevanju, gojijo svoj odnos z Bogom. Navdihnjeni od Svetega Duha se srečujejo z ljudmi tako, da v dialogu ponovno odkrivajo sporočilo evangelija in v njem doživljajo upanje, usmerjenost in veselje do življenja. Vsebina vere se odpira, pogloblja in postavlja v dialog z dognanji sodobne znanosti, svetovnih nazorov in kulture.

To na primer pomeni:

- a.) Ljudem nudimo prostor za osebno pričevanje o veri in jih vabimo, da poglobijo svojo vero.
- b.) Predstavniki Cerkve si prizadevajo za redno izmenjavo s predstavniki verskih skupnosti, izobraževalnih ustanov, kulturnih delavcev ter odgovornih v družbi, gospodarstvu in politiki. V ta namen skupaj razvijajo oblike izobraževanj in srečanj.
- c.) Vprašanja vere in cerkvenih stališč so vključena v pogovor z ljudmi in v javno razpravo.
- d.) Župnije, gibanja, veroučiteljice in veroučitelji se med seboj in s predstavniki drugih krščanskih Cerkva pogovarjajo o svoji veri in o izkušnjah pri posredovanju vere, se učijo drug od drugega in dajo pobude na lokalni ravni.
- e.) Razviti so koncepti, ki vsem sodelavkam in sodelavcem omogočajo, da v sodobnem jeziku posredujejo verske teme in razlagajo Božjo besedo.
- f.) Vsi, ki so dejavni v dušnem pastirstvu, gojijo dialog s starši in starimi starši ter jim kažejo načine, kako živeti in izmenjevati vero z otroki in mladimi.
- g.) V vsakdanjih situacijah, na delovnem mestu in v javnih prostorih smo odprti za pogovor o življenju in veri ljudi.

Cerkev kot skupnost

2

»Ljubite se med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj!

Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen. (Jn 13,34-35)

Jezus učencem pri zadnji večerji umije noge, da bi jim dal znamenje, kako naj ravnajo drug z drugim. (Jn 13,1-17)

¹ Pred praznikom pashe je Jezus, ker je vedel, da je prišla njegova ura, ko pojde s tega sveta k Očetu, in ker je vzljubil svoje, ki so bili na svetu, tem izkazal ljubezen do konca. ³ Ker je Jezus vedel, da mu je Oče dal vse v roke in da je prišel od Boga in odhaja k Bogu, ⁴ je vstal od večerje, odložil vrhnje oblačilo, vzel platno in se z njim opasal. ⁵ Nato je vlil vode v umivalnik in začel učencem umivati noge in jih brisati s platnom, s katerim je bil opasan. ⁶ Prišel je k Simonu Petru. Ta mu je rekel: »Gospod, ti mi noge umivaš?« ⁷ Jezus je odvrnil in mu rekel: »Tega, kar jaz delam, ti zdaj še ne razumeš, a spoznal boš pozneje.« ⁸ Peter mu je rekel: »Ne boš mi umival nog, nikoli ne!« Jezus mu je odgovoril: »Če te ne umijem, nimaš deleža z menoj.« ⁹ Simon Peter mu je rekel: »Gospod, potem pa ne samo nog, ampak tudi roke in glavo.« ¹⁰ Jezus mu je dejal: »Kdor se je skopal, mu ni treba drugega, kakor da si umije noge; ves je namreč čist. Tudi vi ste čisti, vendar ne vsi.« ¹¹ Vedel je namreč, kdo ga bo izdal, zato je rekel: »Niste vsi čisti.«

¹² Ko jim je umil noge in vzel vrhnje oblačilo, je spet prisedel in jim rekel: »Razumete, kaj sem vam storil? ¹³ Vi me kličete ›Učitelj‹ in ›Gospod‹. In prav govorite, saj to sem. ¹⁴ Če sem torej jaz, Gospod in Učitelj, vam umil noge, ste tudi vi dolžni drug drugemu umivati noge. ¹⁵ Zgled sem vam namreč dal, da bi tudi vi delali tako, kakor sem jaz vam storil.

(Jn 13,1.3-15, skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 2

Bog vsakega človeka brezpogojno sprejema in ljubi. Ta obljuba nas kot Cerkev vodi v našem življenju in delovanju, zlasti v naši pripravljenosti za odpuščanje in spravo. Naše vedenje in način, kako se pogovarjamo drug z drugim in drug o drugem, zaznamujeta razumevanje in spoštovanje. Cerkev se dojema kot kraj gostoljubnosti, odprtosti in srečanja.

To na primer pomeni:

- a.) Vse ljudi obravnavamo s spoštovanjem in jih sprejemamo v naši skupnosti. Nihče ni manj vreden ali izključen zaradi svojega porekla, življenjskega sloga ali spolne usmerjenosti.
- b.) Naše stavbe so čim bolj odprte. Ljudi vabimo, da se nam pridružijo, si zanje vzamemo čas ter jih telesno in duhovno krepimo.
- c.) Podpiramo ljudi pri navezovanju stikov, otrokom in mladim nudimo prostor in jim omogočamo krščanske izkušnje.
- d.) Uveljavljeni so koncepti zaščite otrok, mladostnikov in oseb, ki potrebujejo zaščito. Žrtvam spolnega nasilja in duhovne zlorabe oblasti nudimo pomoč in podporo. Prekrški se kaznujejo, kazniva dejanja se prijavijo.
- e.) Zaposleni v Cerkvi gojijo med seboj enakopraven odnos, ki ga zaznamujeta dobrohotnost in pripravljenost pomagati. Konflikti se rešujejo odkrito in pošteno.
- f.) Uveden je sistem za upravljanje pritožb za osebe, ki menijo, da z njimi nismo ravnali vljudno.

V pogovoru med seboj in s svetom

3

»Vaše govorjenje naj bo zmeraj ljubeznivo, začinjeno s soljo, da boste vedeli, kako morate odgovarjati komur koli.« (Kol 4,6))

Tako imenovani apostolski zbor v Jeruzalemu je zgled, kako je mogoče v zaupanju v Svetega Duha skupaj sprejemati težke odločitve. (Apd 15,1-35)

¹ Tedaj so prišli neki ljudje iz Judeje in učili brate: »Če se ne daste obrezati po Mojzesovem običaju, se ne morete odrešiti.« ² Pavel in Barnaba sta se jim odločno postavila po robu in dosti razpravljala z njimi o tem; sklenili so, naj Pavel in Barnaba in še nekateri drugi odpotujejo k apostolom in starešinam v Jeruzalem, da bi razjasnili to sporno vprašanje. ⁴ Ko so prišli v Jeruzalem, jih je sprejela Cerkev z apostoli in starešinami in poročali so, kaj vse je Bog storil po njih. ⁵ Tedaj pa so vstali nekateri iz ločine farizejev, ki so bili sprejeli vero, in rekli: »Treba jih je obrezati in jim naročiti, naj se držijo Mojzesove postave.«

⁶ Apostoli in starešine so se zbrali, da bi presodili to zadevo. ⁷ Po daljšem razpravljanju je Peter vstal in jim spregovoril: »Bratje! Vi veste, da me je Bog že pred davnim časom izbral izmed vas, da bi pogani po mojih ustih slišali besedo evangelija in sprejeli vero. ⁸ Bog, ki pozna srca, je to izpričal tako, da jim je dal Svetega Duha prav tako kakor nam. ⁹ Nobene razlike ni naredil med nami in njimi, saj je z vero očistil njihova srca. ¹⁰ Zakaj torej zdaj preizkušate Boga in hočete naložiti na tilnik učencev jarem, ki ga ne naši očetje ne mi nismo mogli nositi? ¹¹ Mi vendar verujemo, da smo po milosti Gospoda Jezusa odrešeni tako kakor oni.«

¹² Vsa množica je utihnila. Nato so poslušali Barnaba in Pavla, ko sta pripovedovala, kako velika znamenja in čudeže je Bog po njiju storil med pogani. ¹³ Ko sta umolknila, je spregovoril Jakob: »Poslušajte me, bratje! ¹⁴ Simon nam je razložil, kako je Bog že od začetka gledal, da bi iz poganov izbral ljudstvo zase. ¹⁵ S tem se tudi ujemajo besede prerokov. ¹⁹ Zato jaz mislim, da ne smemo delati težav tistim poganom, ki se spreobračajo k Bogu.

(Apd 15,1-2.4-15a.19; skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 3

Cerkev deli veselje in upanje, žalost in strah ljudi današnjega časa. Prizadeva si za dialog, se uči iz spoznanj in izkušenj svojih sogovornic in sogovornikov ter vnaša osvobajajoče sporočilo evangelija. V skladu s tem se v Cerkvi in v dialogu z družbo goji sinodalna in participativna oblika komunikacije.

To na primer pomeni:

- a.) Prisluhnemo ljudem in razvijamo oblike komuniciranja, ki ljudem omogočajo sodelovanje pri usmerjanju in odločanju v Cerkvi.
- b.) Odprto in pregledno komuniciramo o notranjih cerkvenih procesih. Vse osebe, ki so vključene v postopek, so o tem ustrezno obveščene.
- c.) Osebe in prostovoljci se udeležujejo usposabljanj na področju komunikacije in srčne kulture.
- d.) Pomembni komunikacijski forumi, vključno z družbenimi mediji, se uporabljajo s potrebno strokovnostjo in usposobljenostjo.
- e.) Razvija se kultura komuniciranja in sistematično se dela na tem, da je javnost obveščena o cerkvenem življenju, da se zmanjšujejo predsodki do Cerkve in da poteka redna izmenjava s predstavniki medijev in osebami, ki imajo velik vpliv na javno mnenje.

Bogoslužja in praznovanja v cerkvenem letu

4

*»Ali ni najino srce gorelo v naju,
ko nama je po poti govoril in odpiral Pisma?« (Lk 24,32)*

Vstali razlaga učencem Sveto pismo in z njimi lomi kruh. (Lk 24,13-35)

¹³ Glej, prav tisti dan sta dva izmed njih potovala v vas, ki se imenuje Emavs in je šestdeset stadijev oddaljena od Jeruzalema. ¹⁴ Pogovarjala sta se o vsem tem, kar se je zgodilo. ¹⁵ In medtem ko sta se pogovarjala in razpravljala, se jima je približal sam Jezus in hodil z njima. ¹⁶ Njune oči pa so bile zastrte, da ga nista spoznala. ¹⁷ Rekel jima je: »O kakšnih rečeh se pogovarjata med potjo?« Žalostna sta obstala ¹⁸ in eden izmed njiju, ki mu je bilo ime Kleopa, mu je odgovoril: »Si ti edini tujec v Jeruzalemu, ki ne ve, kaj se je tam zgodilo te dni?« ¹⁹ »Kaj neki?« je rekel. Dejala sta: »Kar se je zgodilo z Jezusom Nazarečanom, ki je bil prerok, mogočen v dejanju in besedi pred Bogom in vsem ljudstvom; ²⁰ kako so ga naši veliki duhovniki in poglavarji izročili v smrtno obsodbo in ga križali. ²¹ Mi pa smo upali, da je on tisti, ki bo odkupil Izrael. Vrh vsega pa je danes že tretji dan, odkar se je to zgodilo. ²² Vsi iz sebe smo tudi zaradi nekaterih žena iz naših vrst. Ko so bile zgodaj zjutraj pri grobu ²³ in niso našle njegovega telesa, so se vrnile in pripovedovale, da so imele celó videnje angelov, ki so dejali, da živi. ²⁴ Nekateri izmed naših so šli h grobu in so našli vse takó, kakor so pripovedovale žene, njega pa niso videli.« ²⁵ In on jima je rekel: »O nespametna in počasna v srcu za verovanje vsega, kar so povedali preroki! ²⁶ Mar ni bilo potrebno, da je Mesija to pretrpel in šel v svojo slavo?« ²⁷ Tedaj je začel z Mojzesom in vsemi preroki ter jima razlagal, kar je napisano o njem v vseh Pismih.

²⁸ Medtem so se približali vasi, kamor so bili namenjeni. On pa se je delal, kakor da gre dalje. ²⁹ Silila sta ga in govorila: »Ostani z nama, kajti proti večeru gre in dan se je že nagnil.« In vstopil je, da bi ostal pri njiju. ³⁰ Ko je sédel z njima za mizo, je vzel kruh, blagoslovil, ga razlomil in jima ga dal. ³¹ Tedaj so se jima odprle oči in sta ga spoznala. On pa je izginil izpred njiju. ³² In rekla sta drug drugemu: »Ali ni najino srce gorelo v naju, ko nama je po poti govoril in odpiral Pisma?« ³³ Še tisto uro sta vstala in se vrnili v Jeruzalem ter našla zbrane enajstere in tiste, ki so bili z njimi. ³⁴ Govorili so, da je bil Gospod resnično obujen in se prikazal Simonu. ³⁵ Tudi ona dva sta pripovedovala, kaj se je zgodilo na poti in kako sta ga prepoznala po lomljenju kruha.

Osnovna usmeritev 4

Bogoslužja in praznovanja skozi vse leto zaznamujejo cerkveno življenje, so ljudem v oporo, jim dajejo občutek domačnosti ter jih odpirajo za srečanje z Bogom. Hkrati jim je namenjena Božja pozornost v besedi in svetih znamenjih. To se kaže v skrbnem negovanju liturgičnega in duhovnega življenja, v raznolikosti oblik bogoslužja in v dejavnem sodelovanju vseh vernikov.

To na primer pomeni:

- a.) Župnije oz. farne zveze sodelujejo, da omogočijo dostojno praznovanje velikih praznikov in prazničnih časov ter usklajujejo svoje dejavnosti s pogledom na priložnosti in na ljudi, ki se udeležijo praznovanja.
- b.) Duhovniki poglobljajo svojo liturgično duhovnost in se za liturgijo in pridige naprej usposabljaajo.
- c.) Vsi, ki se ukvarjajo z liturgijo v župniji ali bogoslužni skupnosti – duhovniki in laiki – vsaj enkrat na leto razmišljajo o liturgični praksi, gojijo raznolikost liturgičnih praznovanj, se redno skupaj izpopolnjujejo in pridobivajo vernike, da prevzamejo liturgične službe.
- d.) Verniki so usposobljeni za vodenje bogoslužji in redno delujejo kot voditelji besednih bogoslužij ter voditelji blagoslovov, pogrebov in drugih liturgičnih praznovanj.
- e.) Na župnijski in škofijski ravni se velika pozornost posveča gojenju liturgične glasbe. V ta namen so na voljo potrebna sredstva. Poskrbljeno je za to, da se z raznoliko glasbo nagovori različne starostne skupine, zlasti otroke in mlade.
- f.) V okviru liturgičnega reda je teološko usposobljenim laikom zaupana služba pridiganja. Verniki so naprošeni, da podajo pričevanje.
- g.) V dvojezičnih župnijah se bogoslužje v smislu škofijske sinode obhaja v obeh jezikih tako, da ustreza krajevnim danostim in navzoči skupnosti praznujočih.

Duhovnost in skrb za pastoralne poklice

5

*»Moje oči so videle tvojo rešitev,
ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudstev.« (Lk 2,30-31)*

Evangelist Luka nam s Simeonom in Ano predstavi dva človeka, ki pričakujeta Božje odrešenje in dopustita, da ju vodi Božji Duh. (Lk 2,22-40)

²² Ko so se dopolnili dnevi očiščevanja po Mojzesovi postavi, so otroka prinesli v Jeruzalem, da bi ga postavili pred Gospoda, ²³ kakor je zapisano v Gospodovi postavi: Vsak moški prvorojenec naj se imenuje svet Gospodu, ²⁴ in da bi žrtvovali, kakor je rečeno v Gospodovi postavi: dve grlici ali dva golobčka.

²⁵ Bil pa je v Jeruzalemu mož, ki mu je bilo ime Simeon; bil je pravičen in bogaboječ. Pričakoval je Izraelovo tolažbo in Sveti Duh je bil nad njim. ²⁶ In Sveti Duh mu je razodel, da ne bo videl smrti, dokler ne bo videl Gospodovega Mesija.

²⁷ V Duhu je prišel v tempelj. In ko so starši prinesli dete Jezusa, da bi zanj opravili vse po običaju postave, ²⁸ ga je tudi Simeon vzel v naročje, slavil Boga in rekel:

²⁹ »Gospodar, zdaj odpuščaš svojega služabnika po svoji besedi v miru,

³⁰ kajti moje oči so videle tvojo rešitev,

³¹ ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudstev:

³² luč v razodetje poganom in slavo Izraela, tvojega ljudstva.«

³⁶ Tam je bila tudi prerokinja Ana, Fanuélova hči iz Aserjevega rodu. Bila je že zelo v letih. Po svojem devištvu je sedem let preživela z možem, ³⁷ nato pa je kot vdova dočkala štiriinosemdeset let. Templja ni zapuščala, ampak je noč in dan s posti in molitvami služila Bogu. ³⁸ Prav tisto uro je stopila tja in zahvaljujoč se slavila Boga ter o njem pripovedovala vsem, ki so pričakovali odkupitev Jeruzalema.

(Lk 2,22-32.36-38, skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 5

Krščanska vera črpa svojo vitalnost iz notranje povezanosti z Bogom. Kristus poziva vse krščene, naj živijo vero na svoj osebni način. Ljudje v Cerkvi najdejo priložnosti za odkrivanje in prakticiranje duhovnega izražanja. V prelomnih življenjskih obdobjih so deležni pozornosti in spremstva. Poklicanost za posebno službo se razjasni preko sodelovanja v duhovnem in dobrodelnem življenju Cerkve.

To na primer pomeni:

- a.) Spodbujamo in podpiramo duhovne pobude in skupine, da bi ljudje, zlasti otroci in mladi, v njih našli svoj dom v Cerkvi.
- b.) Moški in ženske, ki želijo odkriti ali ponovno zaživeti svojo poklicanost h krščanstvu, bodo našli duhovne ponudbe. Skupnosti in duhovni centri so povabljeni, da se odprejo ljudem, ki se želijo udeležiti duhovnih vaj ali najti čas za odmor.
- c.) Verniki, ki čutijo klic, da bi sledili Kristusu kot duhovniki, diakoni, v pastoralni službi ali kot redovnice ali redovniki, najdejo prostor in čas, da razjasnijo in razvijejo svoj poklic.
- d.) Kandidati za krst se skupaj pripravljajo na krst v regijah in so deležni duhovnega spremstva.
- e.) Sodelavke in sodelavci v pastoralnih službah bodo usposobljeni, da lahko duhovno spremljajo vernike in iskalce. Duhovno spremstvo je na voljo v vseh regijah.

Ljubezen do bližnjega in socialno delovanje

6

*»Ljubi Gospoda, svojega Boga,
iz vsega srca, z vso dušo,
z vso močjo in z vsem mišljenjem,
in svojega bližnjega kakor samega sebe.« (Lk 10,27)*

Na primeru dobrega Samarijana Jezus jasno pokaže, da postanemo nekemu bližnji, ko do njega ravnamo usmiljeno. (Lk 10,25-37)

²⁵ Tedaj je vstal neki učitelj postave, in da bi Jezusa preizkušal, mu je rekel: »Učitelj, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« ²⁶ On pa mu je dejal: »Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?« ²⁷ Ta je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, z vso dušo, z vso močjo in z vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« ²⁸ »Prav si odgovoril,« mu je rekel, »to delaj in boš živel.« ²⁹ Ta pa je hotel sebe opravičiti in je rekel Jezusu: »In kdo je moj bližnji?« ³⁰ Jezus je odgovoril: »Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike. Ti so ga slekli, pretepli, pustili napol mrtvega in odšli. ³¹ Primerilo pa se je, da se je vračal po tisti poti domov neki duhovnik; videl ga je in šel po drugi strani mimo. ³² Podobno je tudi levit, ki je prišel na tisti kraj in ga videl, šel po drugi strani mimo. ³³ Do njega pa je prišel tudi neki Samarijan, ki je bil na potovanju. Ko ga je zagledal, se mu je zasmilil. ³⁴ Stopil je k njemu, zlil olja in vina na njegove rane in jih obvezal. Posadil ga je na svoje živinče, ga peljal v gostišče in poskrbel zanj. ³⁵ Naslednji dan je vzel dva denarija, ju dal gostilničarju in rekel: »Poskrbi zanj, in kar boš več porabil, ti bom nazaj grede povrnil.« ³⁶ Kaj se ti zdi, kateri od teh treh je bil bližnji tistemu, ki je padel med razbojnike?« ³⁷ Oni je dejal: »Tisti, ki mu je izkazal usmiljenje.« In Jezus mu je rekel: »Pojdi in ti delaj prav tako!«

Osnovna usmeritev 6

Dejavna ljubezen do bližnjega naredi naše krščansko življenje verodostojno. Stiske se kažejo na različne načine. Za to je treba skrbno preučiti potrebe posameznikov in procese v naši družbi. V skladu z Jezusovim poslanstvom diakonsko delovanje oblikuje življenje Cerkve.

To na primer pomeni:

- a.) V sodelovanju s Caritas se na župnijski ali regionalni ravni ustanavljajo socialni centri. V sodelovanju s civilno družbo se iščejo načini za pomoč lokalnim potrebam.
- b.) V župnijah in škofijskih ustanovah skrbijo za obiskovanje ostarelih in osamljenih ljudi ter za to, da so prikrajšane osebe opažene in da imajo podporo.
- c.) V duhu globalne odgovornosti se podpirajo ciljno usmerjeni projekti v regijah, kjer ljudje trpijo zaradi revščine. Begunci in pregnane osebe najdejo pomoč.
- d.) Opozarjamo na stiske in potrebe ljudi in jih zagovarjamo na politični ravni.
- e.) Vse škofijske ustanove in župnije svojo družbeno odgovornost jemljejo resno.

Mir, pravičnost, ohranjanje stvarstva

7

*»Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi,
da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta,
ki je v nebesih.« (Mt 5,16)*

Jezus imenuje blažene tiste ljudi, ki si sporočilo o prihajajočem Božjem kraljestvu vzamejo k srcu in temu prilagodijo svoja dejanja. (Mt 5,1-16)

¹ Ko je Jezus zagledal množice, se je povzpel na goro. Sédel je in njegovim učencem so prišli k njemu. ² Odprl je usta in jih učil:

³ »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

⁴ Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo.

⁵ Blagor krotkim, kajti deželo bodo podedovali.

⁶ Blagor lačnim in žejnim pravičnosti, kajti nasičeni bodo.

⁷ Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli.

⁸ Blagor čistim v srcu, kajti Boga bodo gledali.

⁹ Blagor tistim, ki delajo za mir, kajti imenovani bodo Božji sinovi.

¹⁰ Blagor tistim, ki so zaradi pravičnosti preganjani, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

¹¹ Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili. ¹² Veselite in radujte se, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko. Tako so namreč preganjali že preroke, ki so bili pred vami.«

¹³ »Vi ste sol zemlje. Če pa se sol pokvari, s čim naj se osoli? Ni za drugo, kakor da se vrže proč in jo ljudje pohodijo. ¹⁴ Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti. ¹⁵ Svetilke tudi ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik, temveč na podstavek, in sveti vsem, ki so v hiši. ¹⁶ Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.«

Osnovna usmeritev 7

Zavzemanje za mir, pravičnost in ohranjanje stvarstva zaznamujejo delovanje Cerkve v smislu globalne odgovornosti. Kot Cerkev vnašamo svetopisemske perspektive v družbeno razpravo in se skupaj s pobudami in nevladnimi organizacijami zavzemamo za pošten, miren in pravičen svet.

To na primer pomeni:

- a.) Svetopisemsko sporočilo o stvarstvu posredujemo kot vir navdiha in motivacije za prevzemanje odgovornosti za prihodnost Zemlje in spoštovanje vseh bitij.
- b.) V napetosti med ohranjanjem stvarstva in uporabo zemeljskih virov se v dialogu s strokovnjaki in prizadetimi zavzemamo za rešitve, ki so čim bolj prijazne do okolja.
- c.) Kot cerkvene ustanove spodbujamo skrbno in trajnostno rabo energije in drugih virov. To poteka v okviru programa, ki vključuje vse cerkvene ustanove.
- d.) Da bi skrajšali transportne poti, prednostno sodelujemo z lokalnimi podjetji in hrano pridobivamo iz trajnostnega, ekološkega in regionalnega kmetijstva.
- e.) V sodelovanju s Caritas, cerkvenimi projekti pomoči in nevladnimi organizacijami se zavzemamo za vzpostavljanje pravičnega gospodarskega, socialnega in mirovnega reda.
- f.) Zavzemamo se za spoštovanje človekovih pravic in povzdiguje glas za ljudi, ki trpijo krivice.

Cerkveno življenje v župnijah in regijah

8

*»Če en del trpi, trpijo z njim vsi deli,
če je en del v časti,
se z njim veselijo vsi.« (1 Kor 12,26)*

Apostol Pavel primerja Cerkev s telesom. Vsi deli so med seboj povezani in potrebujejo drug drugega. (1 Kor 12,4-31)

Sestre in bratje! ⁴ Različni so milostni darovi, Duh pa je isti. ⁵ Različne so službe, Gospod pa je isti. ⁶ Različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. ⁷ Vsakomur se daje razkritje Duha v korist vseh.

⁸ Enemu je po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja. ⁹ Drugemu vera po istem Duhu, drugemu po istem Duhu milostni darovi ozdravljanja, ¹⁰ drugemu delovanje čudežnih moči, drugemu prerokovanje, drugemu razločevanja duhov, drugemu raznovrstni jeziki, drugemu razlaganje jezikov. ¹¹ Vse to pa uresničuje en in isti Duh, ki deli vsakemu posebej, kakor hoče.

¹² Kakor je namreč telo eno in ima veliko delov, vsi telesni deli pa so eno telo, čeprav jih je veliko, tako je tudi Kristus. ¹³ V enem Duhu smo bili namreč mi vsi krščeni v eno telo, naj bomo Judje ali Grki, sužnji ali svobodni, in vsi smo pili enega Duha.

(1 Kor 12,4-13, skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 8

Vera povezuje ljudi, jim daje občutek domačnosti in odpira prostor za razlago življenja na različne načine. V ta namen so na voljo cerkve, župnišča in pastoralni centri. Župnija je osrednjega pomena kot kraj vere in srečanja v neposredni okolici ljudi. Poleg tega regionalni centri ponujajo možnost nadaljnega izobraževanja, sodelovanja pri projektih in življenja v duhovni skupnosti.

To na primer pomeni:

- a.) Spodbuja se cerkveno življenje v župnijah. Preuči se dosedanja praksa, ki se lahko tudi spremeni ali prekine.
- b.) V župnijah in regionalnih centrih so ustanovljene pastoralne skupine, v katerih duhovniki, diakoni, pastoralne sodelavke in sodelavci svojo službo opravljajo na sinodalen, kolegialen in participativen način.
- c.) Članice in člani župnijskih svetov ter prostovoljke in prostovoljci so pooblaščen, da prevzamejo odgovornost za skupnost v skladu z temeljnimi naročili Cerkve.
- d.) Regionalne strukture so prilagojene potrebam ljudi in spremenjenim okoliščinam. Po vsej škofiji bodo ustanovljeni regionalni centri, pri čemer je posebna pozornost namenjena podeželskim območjem.
- e.) Župnijska uprava bo skoncentrirana v regionalnih središčih.
- f.) Zaposleni v osrednjih cerkvenih uradih so dejavno vključeni v razvoj župnij, regionalnih centrov ter v spremstvo glavnopoklicnih in prostovoljnih sodelavk in sodelavcev.
- g.) Pozdravljamo in uvajamo nove pastoralne službe.

Ženske v cerkvi

9

»Marija Magdalena je šla in učencem sporočila: »Gospoda sem videla,« in to, kar ji je povedal.« (Jn 20,18)

Jezus naroči Mariji iz Magdale, naj učencem oznani sporočilo o njegovem povišanju. Zato jo Cerkev časti kot apostolko apostolov. (Jn 20,1-18)

¹ Prvi dan tedna je prišla Marija Magdalena navsezgodaj, še v temi, h grobu in je videla, da je kamen odstranjen od groba. ² Tedaj je stekla in prišla k Simonu Petru in k drugemu učencu, ki ga je imel Jezus rad, ter jima rekla: »Gospoda so vzeli iz groba in ne vemo, kam so ga položili.«

¹¹ Marija pa je stala zunaj pred grobom in jokala. Med jokom se je sklonila v grob ¹² in zagledala dva angela v belih oblačilih. Sedela sta eden pri vzglavju in eden pri vzhodni strani, kjer je bilo položeno Jezusovo telo. ¹³ Rekla sta ji: »Žena, zakaj jokaš?« Dejala jima je: »Mojega Gospoda so odnesli in ne vem, kam so ga položili.« ¹⁴ Ko je to rekla, se je obrnila in zagledala Jezusa. Stal je tam, pa ni vedela, da je Jezus. ¹⁵ Jezus ji je rekel: »Žena, zakaj jokaš? Koga iščeš?« Mislila je, da je vrtnar, in mu rekla: »Gospod, če si ga ti odnesel, mi povej, kam si ga položil, in ga bom jaz odnesla.« ¹⁶ Jezus ji je dejal: »Marija!« Ona se je obrnila in po hebrejsko rekla: »Rabuní« (kar pomeni Učitelj). ¹⁷ Jezus ji je rekel: »Ne oklepaj se me! Kajti nisem še šel gor k Očetu; pojdi pa k mojim bratom in jim povej: ›Odhajam gor k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu.« ¹⁸ Marija Magdalena je šla in učencem sporočila: »Gospoda sem videla,« in to, kar ji je povedal.

(Jn 20,1-2.11-18, skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 9

Od Jezusovega časa naprej so ženske oblikovale življenje Cerkve in oznanjale evangelij. Ženske najdejo potreben prostor, da živijo in delajo kot kristjanke v skladu s svojim poslanstvom, sposobnostmi in kompetencami. V skladu z evangelijem in oznanjevalnim poslanstvom Cerkve je treba premagati tradicionalne vzorce, da bi lahko ženske enakopravno sodelovale na odgovornih področjih Cerkve.

To na primer pomeni:

- a.) Cerkev podpira ženske in sodeluje pri prizadevanjih za enakost žensk. Pozornost je posvečena tudi jeziku, ki upošteva vidik spola.
- b.) Škofijsko vodstvo ustvarja pogoje, da lahko ženske prispevajo svoje karizme. Zagotovi, da so usposobljene za vodstvene naloge na različnih področjih.
- c.) Ženskam so dodeljene škofijske vodstvene naloge. Poleg tega imajo možnost odgovornega dela v župnijah in regionalnih središčih.
- d.) Ženske lahko po ustrezni usposobljenosti prevzamejo liturgično vodstvo in pridigarsko službo.
- e.) Ženske razvijajo in živijo svojo duhovnost v Cerkvi.
- f.) Ženske in moški skupaj sodelujejo pri vsakodnevni službi.
- g.) Ustanovljena je komisija za ženske.

Vodenje in odgovornost

10

»Največji med vami naj bo kakor najmlajši in voditelj kakor strežnik.« (Lk 22,26)

S tem, da je Jezus daroval svoje življenje, je povezano naročilo, da mora cerkvena oblast služiti skupnosti krščenih. Simbolično se nam to predoča pri zadnji večerji. (Lk 22,24-30)

²⁴ Tisti čas je med apostoli nastal prepir, kateri izmed njih se zdi največji. ²⁵ On pa jim je rekel: »Kralji narodov gospodujejo nad njimi in njihovi oblastniki se imenujejo »dobrotniki«. ²⁶ Med vami pa naj ne bo takó, ampak največji med vami naj bo kakor najmlajši in voditelj kakor strežnik. ²⁷ Kdo je namreč večji: kdor sedi pri mizi ali kdor streže? Ali ne tisti, ki sedi? Jaz pa sem sredi med vami kakor tisti, ki streže. ²⁸ Vi ste vztrajali z menoj v mojih preizkušnjah. ²⁹ Prepuščam vam kraljestvo, kakor ga je meni prepustil moj Oče, ³⁰ da boste jedli in pili pri moji mizi v mojem kraljestvu in sedeli na prestolih ter sodili dvanajst Izraelovih rodov.«

Osnovna usmeritev 10

V Cerкви sta potrebna vodstvo in pooblastilo. To se izvaja na podlagi strokovne in duhovne usposobljenosti kot služba. Vodenje se na vseh ravneh izvaja sinodalno in participativno. Voditelji regionalnih in škofijskih ustanov, škofijsko vodstvo in voditelji župnij imajo posebno odgovornost in vlogo vzornikov. Župnijski, dekanjski in škofijski gremiji dejavno sodelujejo pri oblikovanju Cerkve in v procesih odločanja.

To na primer pomeni:

- a.) Pri sprejemanju odločitev so dotični vključeni v iskanje rešitev. Krepi se osebna odgovornost sodelavk in sodelavcev in njihova pripravljenost za sodelovanje.
- b.) Odbori so opremljeni s potrebnimi kompetencami, da lahko delujejo kot svetovalci in oblikovalci.
- c.) Oblikovanje življenja v župnijah, regijah in škofijskih ustanovah poteka v smislu sinodalnosti in sodelovanja, pri čemer se ohranja odgovornost posameznika.
- d.) Regionalne in škofijske organizacijske strukture se prilagodijo smernicam te osnovne usmeritve.
- e.) Te daljnosežne spremembe cerkvenih dejavnosti se spremljajo z rednimi refleksijami na vseh ravneh.
- f.) Ukrepi te osnovne usmeritve se redno ocenjujejo na timskih srečanjih, dekanjskih konferencah, farnih vizitacijah itd.

Prostovoljno delo

11

*»Ne popuščajte v vnemi,
temveč bodite goreči v duhu,
služite Gospodu.« (Rim 12,11)*

Kot krščeni smo od Boga prejeli različne darove,
da bi bili drug drugemu v pomoč na vseh področjih
krščanskega življenja. (Rim 12,3-21)

Sestre in bratje! ⁴ Kakor imamo v enem telesu mnogo delov, ti deli pa nimajo vsi istega delovanja, ⁵ tako smo tudi mi, čeprav nas je več, eno telo v Kristusu, posamezni pa smo si deli med seboj. ⁶ Imamo različne milostne darove, pač po milosti, ki nam je bila dana. Če ima kdo dar preroštva, naj ga uporablja v skladu z vero. ⁷ Kdor ima dar služenja, naj ga uporablja za služenje. Kdor ima dar učenja, naj uči. ⁸ Kdor ima dar spodbujanja, naj spodbuja. Kdor daje, naj daje širokosrčno. Kdor je predstojnik, naj ga odlikuje vestnost. Kdor izkazuje usmiljenje, naj to dela z veseljem.

⁹ Ljubezen naj bo brez hinavščine. Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega. ¹⁰ Drug drugega ljubite z bratovsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju. ¹¹ Ne popuščajte v vnemi, temveč bodite goreči v duhu, služite Gospodu. ¹² Veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi, ¹³ bodite soudeleženi v potrebah svetih, gojite gostoljubje. ¹⁴ Blagoslavlajte tiste, ki vas preganjajo, blagoslavlajte in ne preklinjajte jih. ¹⁵ Veselite se s tistimi, ki se veselijo, in jokajte s tistimi, ki jočejo. ¹⁶ Drug o drugem imejte isto mišljenje, ne razmišljajte o visokih stvareh, marveč se prilagajajte skromnim. Ne imejte se v svojih očeh za pametne. ¹⁷ Nikomur ne vračajte hudega s hudim. Pred vsemi ljudmi skušajte skrbeti za dobro. ¹⁸ Če je mogoče, kolikor je odvisno od vas, živite v miru z vsemi ljudmi. ²¹ Ne daj se premagati hudemu, temveč premagaj húdo z dobrim.

(Rim 12,4-18.21; skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 11

Sveti Duh omogoča vernikom, da živijo kot Cerkev na osebni način in s svojimi sposobnostmi. Nosijo odgovornost za sožitje ljudi na kraju, skrbijo za sočloveka v stiski, posredujejo vero, dejavno sodelujejo pri bogoslužjih in s svojimi molitvami spremljajo življenje sočloveka. Tako odločilno prispevajo k življenju Cerkve. Raznolikost prostovoljcev omogoča ljudem iz različnih družbenih slojev, da v Cerкви najdejo sogovornice in sogovornike.

To na primer pomeni:

- a.) Ljudje lahko v prostovoljnem delu svoje talente vnesejo v življenje Cerkve in samostojno razvijajo projekte.
- b.) Prostovoljkam in prostovoljcem sta na voljo usposabljanje, podpora in spoštovanje. Delujejo v okviru sporazuma.
- c.) Prostovoljkam in prostovoljcem je na voljo potreben prostor in organizacijski okvir ter, odvisno od razmer, povračilo stroškov.
- d.) Zagotovljeno je, da lahko prostovoljke in prostovoljci ob menjavi župnika ali drugih personalnih spremembah še naprej sodelujejo na svojem področju v skladu s škofijskimi pravili.
- e.) Prostovoljke in prostovoljci v skladu s svojimi odgovornostmi sodelujejo pri odločitvah, ki jih zadevajo, in na področjih, na katerih delujejo.

Cerkvene službe

12

*»Žetev je obilna, delavcev pa malo.
Prosíte torej Gospoda žetve,
naj pošlje delavce na svojo žetev.« (Lk 10,2)*

Jezus izbere dvainsedemdeset učencev in jih po dva pošlje v kraje, kamor se je sam želel odpraviti oznanjat sporočilo o prihajajočem Božjem kraljestvu. (Lk 10,1-12.16-24)

¹ Tisti čas je Gospod določil še drugih dvainsedemdeset in jih poslal pred seboj po dva in dva v vsako mesto in kraj, kamor je sam nameraval iti. ² Rekel jim je: *»Žetev je obilna, delavcev pa malo. Prosíte torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev.* ³ *Pojdite! Pošiljam vas kakor jagnjeta med volkove.* ⁴ *Ne nosíte s seboj ne denarnice ne torbe ne sandal in spotoma nikogar ne pozdravljajte!* ⁵ *V katero koli hišo pridete, recite najprej: »Mir tej hiši!«* ⁶ *In če bo v njej sin miru, bo na njem počival vaš mir; če pa ne, se mir povrne k vam.* ⁷ *V tisti hiši ostanite ter jejte in pijte, kar vam dajo, kajti delavec je vreden svojega plačila. Ne hodíte iz hiše v hišo.* ⁸ *V katero koli mesto pridete in vas sprejmejo, jejte, s čimer vam postrežejo.* ⁹ *Ozdravljajte bolnike, ki so v njem, in jim govorite: »Približalo se vam je Božje kraljestvo.«* ¹⁰ *V katero koli mesto pa pridete in vas ne sprejmejo, pojdite na njegove ulice in recite: ¹¹ »Tudi prah vašega mesta, ki se je prijel naših nog, otresamo na vas, vendar védite, da se je približalo Božje kraljestvo.«* (Lk 10,1-11, skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 12

Cerkev potrebuje vernike, ki so predani služenju ljudem v duhu evangelija. V tem smislu ženske in moški delujejo kot glavnopoklicni sodelavci in sodelavke, kot diakoni ali duhovniki v župnijah, šolah, pri Caritas in v škofijskih uradih. Ljudje v naši deželi v njih najdejo strokovno in duhovno kompetentne sogovornice in sogovornike za vprašanja vere in življenja.

To na primer pomeni:

- a.) V skladu s sedanjo osnovno usmeritvijo in na podlagi personalnega načrta se aktivno išče, usposablja in spremlja glavnopoklicne sodelavke in sodelavce. Obstaja tudi koncept za razvoj osebja.
- b.) Ljudje v cerkveni službi imajo strokovno usposobljenost, krščanski odnos do življenja, empatijo, občutek družbene odgovornosti, občutek za skupnost in so povezani s Cerkvijo.
- c.) Na podlagi trenutnih potreb se bodo profili nalog duhovnikov, diakonov in glavnopoklicnih sodelavcev in sodelavk še naprej razvijali v smislu pastorage, ki upošteva karizme. V ta namen so na voljo ustrezna usposabljanja in kvalifikacijski ukrepi.
- d.) Na letnem pogovoru s sodelavci in sodelavkami pride do refleksije delovne situacije. Za duhovnike, diakone in osebje v pastorage in na socialnem področju so predvidene duhovne vaje, supervizija oz. coaching.
- e.) Zagotovljeno je, da se vsi zaposleni redno dodatno usposabljujejo.
- f.) Za glavnopoklicno delo v Cerkvi so značilni privlačni, družini prijazni delovni pogoji, priložnosti za poklicni razvoj in ustrezno plačilo.

Cerkveni prostori in uporaba stavb

13

*»Sezidani ste na temelju apostolov in prerokov.
Vogalni kamen pa je sam Kristus Jezus.« (Ef 2,20)*

Cerkev je predvsem skupnost vernikov. Že apostol Pavel primerja skupnost s stavbo in s tem daje namig kasnejši razlagi cerkvenih prostorov. (Ef 2,19-22)

Sestre in bratje! ¹⁹ Niste več tujci in priseljenci, temveč sodržavljeni svetih in domačini pri Bogu. ²⁰ Sezidani ste na temelju apostolov in prerokov. Vogalni kamen pa je sam Kristus Jezus, ²¹ v katerem se zedinja celotna zgradba, tako da raste v svet tempelj v Gospodu. ²² Vanj se z drugimi tudi vi vzdavate za Božje bivališče v Duhu.

Osnovna usmeritev 13

Cerkve so kraji praznovanja in molitve. Več kot tisoč cerkva in kapelic zaznamuje kulturno krajino Koroške. Kot pomembni kraji vere so tesno povezani z zgodovino naše dežele. Zlasti v času sprememb in preobrazbe so izraz lokalne kulturne dediščine, kraji spomina in pričevanja krščanske vere. Župnišča in druge cerkvene stavbe, ki so zelo pomembne za sobivanje in srečevanje ljudi, zlasti na podeželju, se ohranjajo in vzdržujejo.

To na primer pomeni:

- a.) Župnijske cerkve in pomembne podružnične cerkve so vernikom odprte čez dan. V nasprotnem primeru je na vhodu v cerkev označeno, kako je dostop mogoč. Farne prostore lahko verniki uporabljajo za pastoralne dejavnosti.
- b.) Prenova in ohranjanje pastoralno in kulturno pomembnih stavb sta prednostni nalogi in sta zagotovljeni. Župnijam pri tem svetujejo in jih podpirajo škofijske ustanove in uradi.
- c.) Pripravi se koncept uporabe cerkva in cerkvenih prostorov. Če to dopuščajo potrebe pastorage in cerkvene smernice, so cerkvene stavbe na voljo tudi za društva in posameznike.
- d.) V sodelovanju z javnimi organi se oblikuje koncept, kako cerkve, ki se ne uporabljajo več za bogoslužje in jih več ni mogoče finančno vzdrževati, uporabiti za druge namene in kako ohraniti njihove premične kulturne dobrine. Upoštevati je treba etična in družbeno sprejemljiva načela.

Finančna sredstva in viri

14

»Kjer je namreč vaš zaklad,
tam bo tudi vaše srce.« (Lk 12,34)

Jezus opozarja, da lahko človek v skrbi za zemeljske dobrine izgubi izpred oči tisto, kar je bistveno. (Lk 12,13-34)

²² Tisti čas je Jezus rekel svojim učencem: »Zato vam pravim: Ne skrbite za življenje, kaj boste jedli, in ne za telo, kaj boste oblekli. ²³ Saj je življenje več kot jed in telo več kot obleka. ²⁴ Pomislite na vrane: ne sejejo in ne žanjejo. Nimajo ne shrambe ne žitnice in vendar jih Bog hrani. Koliko več kakor ptice ste vredni vi! ²⁵ Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo podaljšati svoje življenje za komolec?

²⁶ Če torej ne zmorete niti najmanjše reči, kaj ste v skrbeh za drugo? ²⁷ Pomislite na lilije, kako rastejo. Ne delajo in ne predejo, toda povem vam: Še Salomon v vsem svojem veličastvu ni bil oblečen kakor katera izmed njih. ²⁸ Če pa Bog tako oblači travo na polju, ki danes obstaja in jo jutri vržejo v peč, koliko bolj bo vas, maloverni! ²⁹ Zato tudi vi ne iščite, kaj boste jedli in kaj boste pili. Ne delajte si s tem skrbi! ³⁰ Vse to namreč iščejo narodi sveta. Vaš Oče vendar ve, da to potrebujete. ³¹ Iščite njegovo kraljestvo in to vam bo navrženo. ³² Ne boj se, mala čreda, kajti vaš Oče je sklenil, da vam da kraljestvo. ³³ Prodajte svoje premoženje in dajte vbogajme. Naredite si mošnje, ki ne ostarijo, neizčrpen zaklad v nebesih, kamor se tat ne približa in kjer molj ne razjeda. ³⁴ Kjer je namreč vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce.«

(Lk 12,22-34, skrajšana verzija)

Osnovna usmeritev 14

Da Cerkev lahko izpolnjuje svoje poslanstvo in svoje obveznosti kot delodajalec, potrebuje varno ekonomsko podlago. Finančna sredstva se prigospodari tako, da se izpolnjujejo etični standardi evangelija ter se uporabljajo trajnostno, gospodarno in odgovorno. Na vseh področjih cerkvenega življenja v duhu žive dobroteljnosti zagotavljamo sredstva in vire za ljudi v stiski.

To na primer pomeni:

- a.) Javnost je redno in pregledno obveščena o gospodarskem razvoju Cerkve in porabi sredstev. Poskrbljeno je, da se zagotovi obveščanje o nujnosti cerkvenega prispevka in da se prihodke primerja z opravljenimi storitvami.
- b.) Gospodarski viri se uporabljajo skrbno in trajnostno, razvijajo se nova področja dohodkov.
- c.) Na podlagi sedanjih osnovnih usmeritev in personalnega načrta se oceni, katera delovna mesta se na novo oblikujejo, nadaljujejo, reorganizirajo ali ne zasedejo zaradi upokojitev.
- d.) Porazdelitev osebja in finančnih sredstev med župnijami in škofijskimi uradi je urejena na podlagi solidarnostnega ravnovesja.
- e.) Na upravnem področju so z reorganizacijskimi ukrepi poenostavljeni postopki in znatno zmanjšani birokratski stroški.

Ker je Bog ljubezen ...

Za svet – kjer so ljudje tu drug za drugega

Predlogi za obdelavo osnutka osnovne usmeritve katoliške Cerkve na Koroškem

Osnova skupnega razmišljanja o prihodnosti Cerkve je ukvarjanje s krščansko vero. Postavlja se vprašanje, kaj pomeni živeti v tem času in tukaj na Koroškem po Jezusovem zgledu. V tem smislu se bo do 19. marca 2023 na široko razpravljalo o štirinajstih tematskih področjih osnutka temeljne usmeritve, jih dopolnjevalo in po potrebi popravljalo. V okviru tega postopka razprave so podani naslednji predlogi:

Predlogi

Razmislite o okviru, v katerem bi želeli obdelati osnutek osnovne usmeritve. Na primer:

- » Obravnava posameznih izbranih tematskih področij kot uvod v srečanje ali razpravo.
- » Delavnica ali klavzura o enem ali več tematskih področjih.
- » Pisna razprava o svetopisemskih odlomkih, načelih ali konkretizacijah po elektronski pošti ali v WhatsApp skupini ali s posamezniki s prošnjo za povratno informacijo.
- » Izobešen plakat na eno od posameznih izbranih tematskih področjih v cerkvi/župniji/ bolnišnici/na Dušnopastirskem uradu ... z možnostjo pisne izjave (kot predlogo za kopiranje glej povratne informacije na koncu).

Merila za povratne informacije

Povratne informacije pošljite na naslov **kirchenentwicklung@kath-kirche-kaernten.at do 19. marca 2023**. Opozorite na vsebine osnutka osnovne usmeritve, ki so za vas še posebej pomembne ali predlagajte spremembe. Navedite, kdo je prispeval to zaznavo ali predlog. Pomembna je tudi navedba, ali ga podpira več oseb oz. določen gremij (anonimne prijave ne bodo upoštevane).

Prosimo, da pri tem upoštevate naslednje kriterije:

- » Podajte konkretne predloge za spremembo besedila. Vendar ni nujno, da so jezikovno izdelani.
- » Predlogi morajo biti konkretni in jedrnaty v skladu s predlaganim osnutkom ter se neposredno nanašati na besedilo.
- » Z ustrezno utemeljitvijo je mogoče predlagati nove konkretizacije ali črtanja.

Izmenjava mnenj o osnutku osnovne usmeritve

Priprava

Vsem udeleženkam in udeležencem vnaprej pošljite osnutek osnovne usmeritve v digitalni ali tiskani obliki. Lahko se sklicujete tudi na domačo stran ali pošljete povezavo (www.kath-kirche-kaernten.at/kirchenentwicklung). Če udeleženci ne morejo vnaprej prebrati osnutka navodil, najdete vodnik z osnovnimi informacijami na škofijski spletni strani.

Vnaprej ali na začetku srečanja se skupaj z udeleženci odločite (npr. z ocenjevanjem: 1 = ta tema zame sploh ni pomembna do 10 = ta tema je zame zelo pomembna), katere teme bodo obravnavane.

Upoštevajte, da se lahko skupina na enem srečanju intenzivno ukvarja le z enim tematskim področjem. Pri večjih skupinah je smiselno, da več tematskih področij obravnavate v manjših skupinah (2–3 osebe).

Pogovori o veri

Na začetku odgovorna oseba pozdravi prisotne in pojasni cilj srečanja. Osnova je pogovor o osebni veri in izmenjava misli. V večjih skupinah je koristno organizirati to izmenjavo v skupinah po dva ali tri.

- » Molitev blagrov (Mt 5,3 -12)

*Blagor ubogim v duhu, **
kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

*Blagor žalostnim, **
kajti potolaženi bodo.

*Blagor krotkim, **
kajti deželo bodo podedovali.

*Blagor lačnim in žejnim pravičnosti, **
kajti nasičeni bodo.

*Blagor usmiljenim, **
kajti usmiljenje bodo dosegli.

*Blagor čistim v srcu, **
kajti Boga bodo gledali.

*Blagor tistim, ki delajo za mir, **
kajti imenovani bodo Božji sinovi.

*Blagor tistim, ki so zaradi pravičnosti preganjani, **
kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

*Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali **
in vse húdo o vas lažnivo govorili.

*Veselite in radujte se, **
kajti vaše plačilo v nebesih je veliko.

- » Tišina

- » Vprašanja za pogovor:
 - Kako je vera spremenila moje življenje in s tem svet, v katerem živim? Kako se je vera z leti spremenila?
 - Kaj pomeni za nas kot Cerkev na tem kraju slediti Jezusovemu zgledu danes?

Če se verski pogovor razvije v intenzivnejši pogovor, si vzemite čas zanj. Pojasnite nadaljnje načrtovanje časa v skupini.

Razprava o posameznih tematskih področjih

Če je skupina manjša, se o izbranih tematskih področjih pogovorite skupno. Večje skupine porazdelite v manjše skupine ali izberite metodo »tihe razprave«.

Pogovor o tematskih področjih

Zdaj skupino povabite k pogovoru o vnaprej izbranih temah.

- » Najprej vi ali član skupine glasno preberite načelo in konkretizacije (Kaj to na primer pomeni?)
- » Nato glasno preberite dani odlomek iz Svetega pisma.
- » Vsaka oseba v tišini prebere svetopisemsko besedilo in načelo s konkretnimi primeri ter pri tem uporabi naslednja vprašanja.
 - Kaj mi svetopisemsko besedilo pove o tej temi / Kaj je zame še posebej pomembno?
 - V kolikšni meri načelo in spodaj navedene konkretizacije ustrezajo duhu svetopisemskega besedila? Kaj je treba dodati? Kaj je treba spremeniti ali odstraniti?
- » Nato brez razprave zberite, kaj so povedali udeleženci.
- » Po vsakem komentarju naredite kratek premor.
- » Sedaj se o njih pogovorite med seboj.
- » Zapišite si, kaj želite posredovati (glejte poglavje »Merila za povratne informacije«). Če v skupini ni soglasja o določeni vsebini, zapišite različna stališča k eni temi.

ALI

Tiha razprava

Ta metoda je primerna za skupine ali priložnosti, ko razprava v majhnih skupinah ni mogoča. Obravnavamo lahko več tematskih področij.

- » Obesite ali postavite plakat (predlogo za kopiranje najdete na škofijski spletni strani) za vsako tematsko področje.
- » Udeleženci v tišini hodijo od mize do mize in dodajajo svoje misli k zapisanemu. Vendar se nobena izjava ne sme razvrednotiti ali celo prečrtati.

Vodja skupine ima vlogo tihega opazovalca in na koncu povzame, kaj je zaznal.

- » O katerih temah se najpogosteje razpravlja?
- » Kje je bilo veliko povratnih informacij in kje malo?
- » Kje je bilo še posebej veliko predlogov za spremembe?

Vodja se z udeleženci pogovori o tem, katera opažanja ali predloge je treba posredovati naprej.

Zaključek

Ob koncu srečanja povabite udeleženke in udeležence, da kratko odgovorijo na spodaj navedena vprašanja. Posameznih zaznav in izpovedi ne komentirajte.

- » Kakšen/kakšna grem domov?
- » Za kaj sem hvaležen/hvaležna??

Zaključite z molitvijo in blagoslovom:

- » Oče naš
- » Molitev (prevod iz molitvenika in pesmarice »Gotteslob« 21,5)

*Gospod, poklical si me
in prebudil si v meni hrepenenje po Tebi.
Odgovoril/a sem na Tvoj klic.*

*Svoje življenje delim z mnogimi ljudmi;
skupaj smo na poti.
Zahvaljujem se ti za številna srečanja in strmim,
kako se razkrivaš tudi v neopaznih dogodkih.*

*Pomagaš mi odkriti moje sposobnosti,
da jih razvijam in uporabljam.
Pokažeš mi tudi moje meje.
Dovoliš mi, da rastem na podlagi teh izkušenj
in mi pomagaš, da opustim vse, kar me omejuje.*

*Klič me vedno znova.
Pošlji mi svojega Svetega Duha,
da bom na krajih, kamor me boš vodil,
lahko živel/a tvoj evangelij
in da bo tvoje kraljestvo raslo.*

*Bodi središče mojega življenja.
Blagoslovi me, da bom blagoslov za druge.*

Povratne informacije kot skupina ali kot posameznik:

Povratne informacije posredujte do **19. 3. 2023** izključno prek obrazca za povratne informacije.

- a.) po spletu: **www.kath-kirche-kaernten.at/kirchenentwicklung**
- b.) po elektronski pošti na naslov: kirchenentwicklung@kath-kirche-kaernten.at
- c.) po pošti ali osebno na naslov: Kirchenentwicklung/Sinodalni razvoj
Cerkve, Tarviser StraÙe 30, 9020 Klagenfurt/Celovec

Ker dajemo večjo težo povratnim informacijam skupin, navedite, ali povratne informacije posredujete kot skupina in koliko ljudi je sodelovalo.

Povratna informacija

Številka teme:

Potrditev ali predlagana sprememba načela (barvno označeno besedilo):

.....

Utemeljitev:

.....

Primer Potrditev ali predlagana sprememba:

.....

Utemeljitev:

.....

Primer izbrišite:

Utemeljitev:

.....

Dodajte dodatni primer:

.....

Utemeljitev:

.....

Pošiljatelj:

Organizacija/ime

.....

Naslov

.....

Obrazec za povratne informacije pošljite na naslov: **kirchenentwicklung@kath-kirche-kaernten.at**
ali na: Kirchenentwicklung/Sinodalni razvoj Cerkve, Tarviser StraÙe 30, 9020 Klagenfurt/Celovec

Osnovno usmeritev, metode, obrazce
in dodatna besedila najdete na:

www.kath-kirche-kaernten.at/kirchenentwicklung

Impressum

Katholische Kirche Kärnten
Katoliška Cerkev Koroška

Synodale Kirchenentwicklung
Sinodalni razvoj Cerkve

Mariannengasse 2
9020 Klagenfurt/Celovec

E-naslov: kirchenentwicklung@kath-kirche-kaernten.at

Produkcija: Druck- & Kopiezentrum des Bischöflichen Seelsorgeamtes, 9020 Klagenfurt/Celovec

Klagenfurt/Celovec, 2022